

Persbericht Q2 2019

Dekkingsgraad ABP gedaald als gevolg van lagere rente Kans op pensioenverlaging bij ABP in 2020 behoorlijk toegenomen

Hoofdpunten:

- Actuele dekkingsgraad gedaald naar 95,3%
- Beleidsdekkingsgraad gedaald naar 100,6%
- Verplichtingen stegen als gevolg van gedaalde rente (+€28 miljard)
- Rendement op beleggingen tweede kwartaal +2,5% (+€10,9 miljard)
- Beschikbaar vermogen groeide naar €442 miljard

Heerlen/Amsterdam, 18 juli 2019. In het tweede kwartaal van 2019 verslechterde de financiële positie van ABP. De actuele dekkingsgraad daalde met bijna 4% naar 95,3%. Het positieve rendement op de beleggingen van 2,5% (bijna €11 miljard) kon deze daling niet voorkomen. Want een verdere daling van de rente zorgde ervoor dat de pensioenverplichtingen van ABP naar recordhoogte stegen: €464 miljard.

De beleidsdekkingsgraad daalde in het tweede kwartaal van 102,4% naar 100,6%.

De kans op pensioenverlaging in 2020 is bij ABP in het tweede kwartaal behoorlijk toegenomen.

Voorzitter Corien Wortmann-Kool: "De rente is ook in dit kwartaal weer flink gedaald en dat is slecht nieuws voor pensioenfondsen omdat we dan meer geld in kas moeten houden om aan onze pensioenverplichtingen te kunnen voldoen. We hebben mooie rendementen geboekt, maar de rente heeft een veel grotere invloed op onze dekkingsgraad. Die zorgt er nu voor dat we de laagste dekkingsgraad hebben sinds jaren. Pensioenverlaging komt daardoor dichterbij. De kans dat we de pensioenen van deelnemers in 2020 moeten verlagen is flink toegenomen en ook de kans op verlaging in 2021 blijft reëel. Ik maak me zorgen over de groeiende kloof tussen de ambitie in ons pensioencontract en wat deelnemers krijgen of verwachten. Wat een goed pensioen is, is sterk afhankelijk van de individuele situatie van deelnemers. Ik raad onze deelnemers daarom aan om op mijnABP te kijken, dat geeft inzicht in hun persoonlijke situatie."

Wat kunnen deelnemers van ABP verwachten

In 2019 blijven de pensioenen gelijk. Voor 2020 is de kans op pensioenverlaging aanzienlijk groter geworden ten opzichte van het eerste kwartaal van dit jaar. Dat komt door de lagere rente, maar ook omdat pensioenfondsen met een lager verwacht rendement moeten gaan rekenen vanaf 2020 (zie uitleg hieronder). Voor 2021 geldt nog steeds een reële kans op verlaging van het pensioen. Dat werkt door in de pensioenopbouw van werkenden en in de pensioenuitkering van gepensioneerden. We verwachten de pensioenen in 2020 en de jaren daarna niet te kunnen verhogen met de prijsstijging (indexatie) binnen de huidige wettelijke kaders.

De dekkingsgraden van ABP: ondergrenzen zijn gewijzigd

De actuele dekkingsgraad daalde in het tweede kwartaal van 99,0% eind maart 2019 naar 95,3% eind juni. De beleidsdekkingsgraad (het gemiddelde van de actuele dekkingsgraden over de twaalf laatste maanden) daalde in het tweede kwartaal van 102,4% naar 100,6%.

Beide dekkingsgraden kunnen een rol spelen bij eventuele verlaging van het pensioen. Dat moet gebeuren als eind 2019 de actuele dekkingsgraad onder de kritische grens ($\pm 95\%$) zakt of als de beleidsdekkingsgraad en de actuele dekkingsgraad tot eind 2020 onder het vereiste niveau van 100% uitkomen.

De ondergrenzen van beide dekkingsgraden zijn gewijzigd in het tweede kwartaal. In het pensioenakkoord is afgesproken dat er bij een beleidsdekkingsgraad van meer dan 100% eind 2020 bij ABP niet verlaagd hoeft te worden. Die grens lag daarvoor op 104,2%.

De kritische ondergrens van de actuele dekkingsgraad is hoger geworden. Die stijgt van ca. 88% naar 95%. Als ABP eind 2019 onder de 95% zakt, moet het de pensioenen in de loop van 2020 verlagen. Het fonds zit met 95,3% nu gevaarlijk dicht bij de kritische grens.

De stijging van de kritische ondergrens is het gevolg van het advies van de Commissie Dijsselbloem aan het kabinet. Dat schrijft pensioenfondsen voor om vanaf 2020 te rekenen met een lagere verwachte opbrengst van onze beleggingen. En rekenen met een lager rendement voor de toekomst betekent dat de financiële positie van het fonds trager zal herstellen en dus neemt de kans op verlaging toe. Overigens ging ook ABP al uit van een lager rendement in de toekomst, bijvoorbeeld bij het vaststellen van de premie.

Indexatie van pensioen is voorlopig niet in beeld. Gedeeltelijke indexatie mag bij een beleidsdekkingsgraad van 110% of hoger. Vanaf 121,4% mag ABP volledig indexeren. Met de huidige 100,6% is daar geen sprake van. De komst van een nieuw pensioencontract kan daar verandering in brengen, maar ABP verwacht dat het nog een paar jaar zal duren voordat het nieuwe contract er is.

Wat deden de beleggingen en verplichtingen van ABP in het tweede kwartaal van 2019?

Het beschikbaar vermogen van ABP groeide in het tweede kwartaal van 2019: van €431 miljard naar €442 miljard, dankzij een goed rendement van +2,5%. Er werd bijna €11 miljard aan het beschikbaar vermogen toegevoegd. Nagenoeg alle beleggingscategorieën leverden een positieve bijdrage. Uitzonderingen daarop waren de categorieën vastgoed (-0,4%) en grondstoffen (-3,6%).

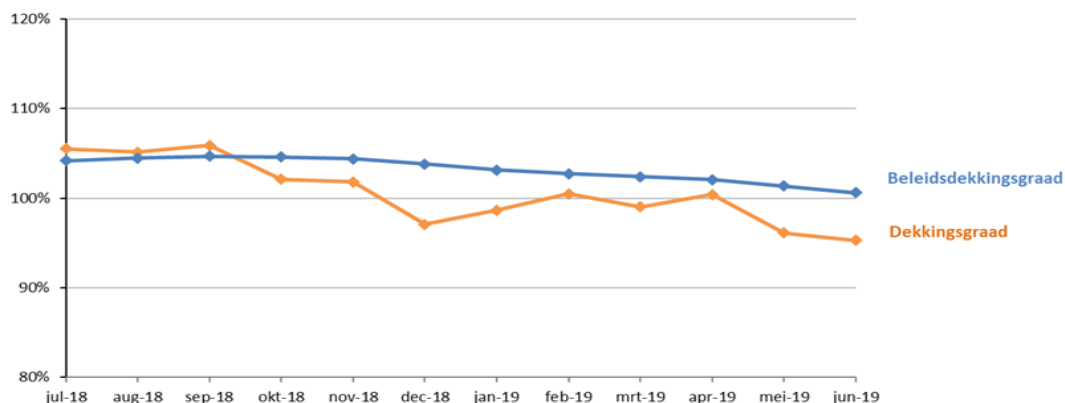
De rekenrente daalde, net als in de eerste drie maanden, wederom met 0,3% in het tweede kwartaal naar 0,8%. Dat had een flinke impact op de waarde van de pensioenen die ABP nu en in de toekomst moet uitkeren. Het gevolg was een stijging van €436 miljard eind maart naar €464 miljard eind juni dit jaar. Deze stijging had een drukkende werking op de dekkingsgraad. Als de rente daalt, moet een fonds immers meer in kas houden om aan alle verplichtingen te kunnen voldoen.

Vooruitblik beleggingen

Monetaire autoriteiten lijken vastbesloten om lagere inflatieverwachtingen en een sterke terugval in de economie tegen te gaan. Dit houdt beleidsrentes langer laag. Dat heeft ook zijn weerslag op de rentetarieven die de waarde van de pensioenverplichtingen bepalen. Aandelenmarkten prijzen al behoorlijk rooskleurige omstandigheden in. We verwachten dan ook lagere rendementen op de beleggingsportefeuille dan die over het recente verleden.

Kerncijfers	Q2 2018	Q3 2018	Q4 2018	Q1 2019	Q2 2019
Beleidsdekkingsgraad (%)	103,9	104,7	103,8	102,4	100,6
Dekkingsgraad (%)	104,1	105,9	97,1	99,0	95,3
Beschikbaar vermogen (€ miljard)	414	419	399	431	442
Verplichtingen (€ miljard)	398	396	411	436	464
Rekenrente (%)	1,4	1,5	1,4	1,1	0,8

Ontwikkeling dekkinggraden per maandeinde

Samenstelling en rendement beleggingsportefeuille

	Gewicht	Q2 2019		2019 YTD		2018	
		in %	in miljard €	in %	in miljard €	in %	in miljard €
Vastrentende Waarden	38,7	2,9	4,8	7,0	11,2	0,4	0,6
Staatsobligaties	7,7	2,9	0,9	5,3	1,6	0,0	0,0
Langlopende Staatsobligaties	7,6	5,4	1,7	11,1	3,3	1,3	0,4
Bedrijfsobligaties	13,6	2,0	1,2	6,4	3,6	2,0	1,1
Obligaties opkomende landen	3,1	3,4	0,5	10,2	1,3	-1,8	-0,2
Inflatie gerelateerde obligaties	6,6	1,9	0,6	4,2	1,3	-2,1	-0,7
Aandelen	33,6	1,6	2,3	16,0	21,0	-5,9	-8,1
Aandelen ontwikkelde landen	25,6	2,1	2,3	16,7	16,3	-4,0	-3,8
Aandelen opkomende landen	8,0	0,2	0,1	14,1	4,7	-11,9	-4,3
Alternatieve beleggingen	16,8	0,8	0,6	6,4	4,4	6,8	4,6
Private Equity	5,2	4,2	0,9	7,3	1,5	15,4	2,9
Grondstoffen *	4,1	-3,6	-0,6	11,7	1,8	-8,0	-1,2
Opportunity Fund	0,2	-13,7	-0,2	-9,0	-0,1	5,5	0,1
Infrastructuur	2,8	3,4	0,4	6,4	0,8	12,4	1,3
Hedge fondsen **	4,4	0,3	0,1	1,9	0,4	8,5	1,5
Vastgoed	9,9	-0,4	-0,2	10,0	4,0	3,3	1,3
Vastgoed	9,9	-0,4	-0,2	10,0	4,0	3,3	1,3
Portefeuille rendement (voor overlay)	99,0	1,8	7,6	10,2	40,5	-0,4	-1,6
Overlay ***	1,0	0,8	3,3	0,7	2,9	-1,9	-7,6
Rente- en inflatiehedge ***		0,7	2,9	1,5	6,1	0,4	1,6
Valutahedge ***		0,2	0,7	-0,6	-2,2	-2,3	-9,5
Cash en overig ***		-0,1	-0,4	-0,3	-1,0	0,1	0,2
Totaal	100,0	2,5	10,9	10,9	43,4	-2,3	-9,3

* Grondstoffen heeft 100% USD exposure, uitgedrukt in USD is het rendement over Q2 -2,2%, YTD rendement is 11,2%

** Hedge fondsen heeft 100% USD exposure, uitgedrukt in USD is het rendement over Q2 1,7%, YTD rendement is 1,6%

*** contributie aan totaal rendement

Profiel

Stichting Pensioenfonds ABP (ABP) is het bedrijfstakpensioenfonds voor werkgevers en werknemers van overheids- en onderwijsinstellingen in Nederland. ABP heeft 3 miljoen deelnemers en 442 miljard euro (per 30 juni 2019) aan vermogen beschikbaar.